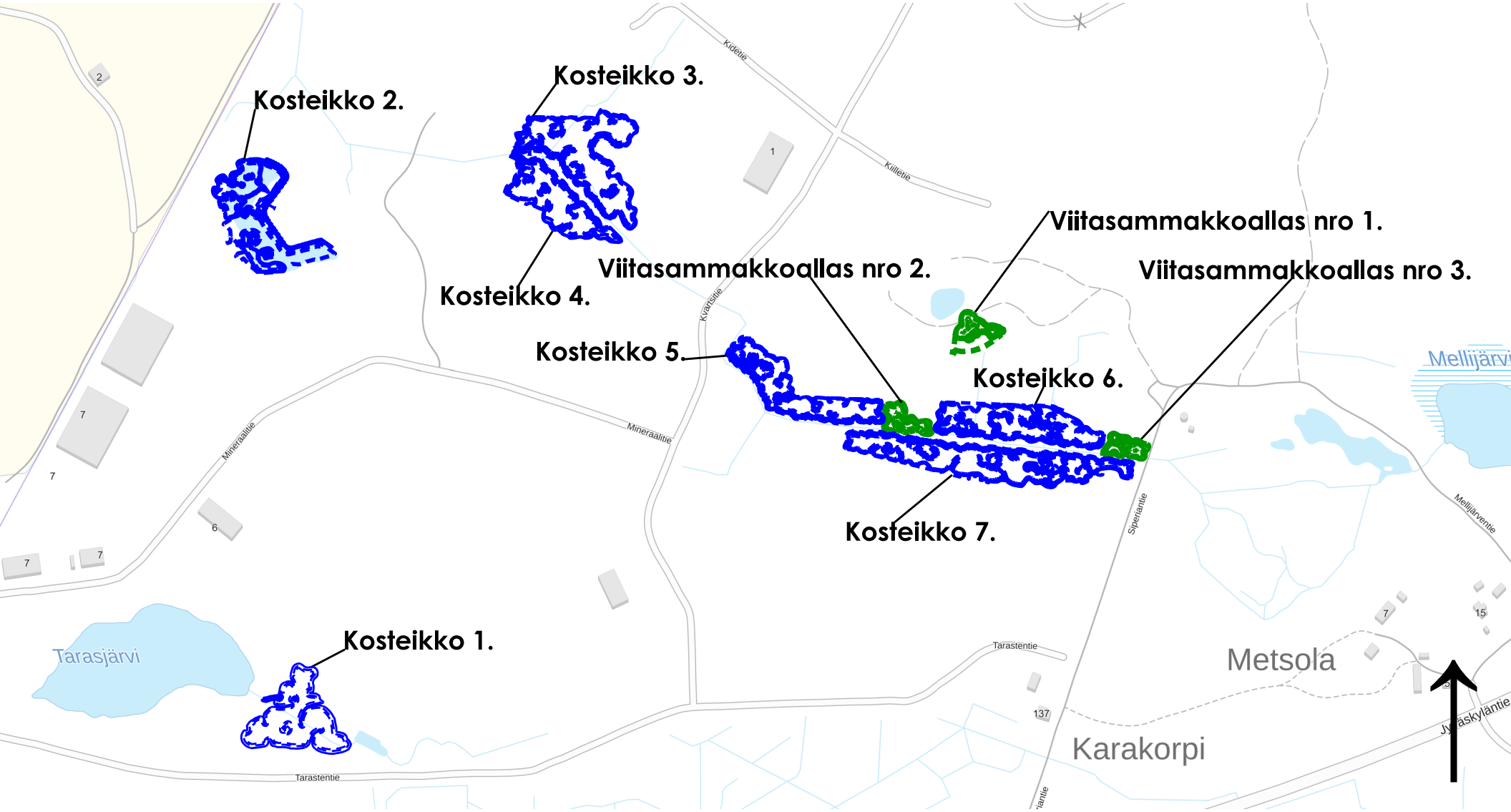
KVVY/Timo Niemelä 7.9.2026
Täydennys alkuperäiseen raporttiin: Tarasteen kosteikot ja viitasammakkoaltaat

Raportti Kangasalan Tarasten kiertotalousalueen ja sen lähiympäristön viitasammakkokartoituksen kohteista ja kartoitustuloksista vuonna 2026

Kartoituskohteet sekä lyhyt luonnehdinta kohdealueiden nykytilasta ja kasvillisuudesta:

Tarasjärvi (kuvat 1–2):

Melko luonnontilaisena säilynyt metsälampi, jonka länsirannalla on laaja-alaisempi kostea/märkä pensas-lehtipuuvaltainen rantaluhta. Lammen rannoilla kasvaa paikoin muun muassa järviruokoa ja rantaluhdilla osmankäämiä ja kurjenjalkaa.

Kuva 1. Tarasjärven pohjoisrantaa Minaraalitien puolelta valokuvattuna.

Kuva 2. Tarasjärven länsipään allikkoista ja kasvipeitteistä rantaluhtaa Mineraalitien ja Tastasjärventien rajaamasta kärjestä valokuvattuna.

Mellijärvi (kuva 3–4):

Luonnontilainen ja osin soistunut pieni metsälampi, jonka pohjois- ja itärannalla laajoja järviruokokasvustoja.

Kuva 3. Näkymä järviruo'on hallitseman ja umpeenkasvaneen Mellijärven pohjoisrantaa kohti valokuvattuna.

Kuva 4. Mellijärven etelä- ja itärantaa.

Työnaikainen laskeutusallas nro 2 (kuva 5):

Laskeutusallas nro 2 on syvähkö ja rakeenteellisesti melko yksinkertainen allas. Altaan kaivusta on kulunut jo jonkin aikaa ja altaan rannoille on muodostunut kasvillisuutta, kuten kuvan 5 etualalla näkyvää röyhyvihvilää.

Työnaikainen laskeutusallas nro 5 (kuva 6):

Tarasten kiertotalousalueen vanhimpia työnaikaisia laskeutusaltaita, johon on muodostunut jo merkittävästi näkyvää kasvillisuutta. Esimerkiksi altaan yläjuoksulla osmankäämiä esiintyy koko altaan poikkileikkauspinnalla.

Työnaikainen laskeutusallas nro 12 (kuva 7):

Vastikään rakennettu allas, jonka kaivuluiskat vielä käytännössä kasvipeitteestä paljaana. Altaan ulappa-alueella vähäisessä määrin tarkemmin määrittelemättömiä kasvustoja.

Kuva 5. Työnaikainen laskeutusallas nro 2 tienalituksen kohdalta ylävirtaan valokuvattuna.

Kuva 6. Työnaikainen laskeutusallas nro 5 Tarastentieltä alajuoksua kohti valokuvattuna.

Kuva 7. Työnaikainen laskeutusallas nro 12 korkeajännitelinjan alta pohjoisesta etelän suuntaan valokuvattuna.

Työnaikainen laskeutusallas nro 21 (kuva 8):

Vastikään rakennettu allas, jonka pohja ja kaivuluiskat vielä käytännössä kokonaan ranta- ja vesikasvillisuudesta paljaina.

Kosteikko nro 2 (kuvat 9–10):

Tarasten kiertotalousalueen ensimmäinen ja talvella 2019/2020 rakennettu hulevesien viivytystä ja käsittelyä palveleva kosteikko.

Kosteikko nro 5 (kuvat 11–12):

Talvella 2025/2026 valmiiksi rakennettu ja korttelialueelta 8206 muodostuvien hulevesien viivytystä ja käsittelyä palveleva kosteikko. Osa kosteikkoalueen kaivupohjista ehti kasvittua osin jo loppukesän 2025 aikana.

Kuva 8. Työnaikainen laskeutusallas nro 21 Kvartsitieltä lännen suuntaan valokuvattuna.

Kuva 9. Kosteikko nro 2 Lassila & Tikanoja Oyj:n tontin pohjoispäästä valokuvattuna.

Kuva 10. Kosteikon nro 2 itäosan matala avovesivesialue on nykyisin lähes kauttaaltaan tiheän osmänkäämikasvuston hallitsemaa umpeenkasvanutta rantaluhtaa.

Kuva 11. Kosteikon nro 5 yläjuoksun orastavaa kasvillisuutta viime talven kaivutöiden jäljiltä.

Kuva 12. Kuivan kevään jäljiltä vesien kertyminen kosteikkoon on ollut vielä vähäistä. Kosteikon nro 2 alajuoksulla on kuitenkin joitain kevään 2025 puolella toteutettuja rakenteita, joissa on jo selkeämmin nähtävissä rantojen ja avovesipainanteiden kasvittumista.

Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 1 (kuva 13):

Korttelialueella 8206 sijaitseva alava notko, jonka paikalle oli alun perin suunnitteilla perustettavaksi viitasammakon kompensaatioelinympäristö. Alue on puuston poiston jälkeen heinittynyt ja allikoiden reunoilla kasvaa myös vesikasvillisuutta.

Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 2 (kuva 14):

Korttelin 8206 eteläpuolelle talvella 2026 rakennettu elinympäristökohde. Vastikään kaivutöiden jäljiltä altaan rantaluiskat ja vesialue vielä kasvittumaton. Altaan puustoisella pohjoisrannalla kuitenkin jonkin verran massojen läjitykseltä säätynyttä luontaista suomaista kasvillisuutta sekä osmankäämi -kasvustoja.

Kuva 13. Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 1 rakentamispaikalla on luontaista avovesipintojen ja kasvillisuusalueiden vaihtelua sekä runsaasti alueen rakenteellista monimuotoisuutta ja pienelinympäristöjen määrää lisäävää puuainesta.

Kuva 14. Kasvipeitteeltään talven 26 kaivun jäljiltä vielä melko paljas viitasammakoiden kompensaatioelinympäristö nro 2.

Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 3:

Kohteessa aloitettu rakentamistyöt keväällä 2026. Työt ovat tällä hetkellä keskeytyksessä ja kohteeseen odotetaan uutta urakoitsijaa.

Vuoden 2026 viitasammakkokartoitukset

1. Kartoitusajankohta: ma 13.04.2026 klo 18:15 – 20:15

Vallitsevat sääolot: Kaunis aurinkoinen ilta, lämpötila +12, tuuli aluksi kohtalaista mutta tyyntyi selvästi iltaa kohti

Menetelmäkuvaus: Äänteleviен viitasammakkokoiraiden kuunteluhavainnointi

Kartoituskohteet: Mellijärvi lähilampareineen, Tarasjärvi, työnaikainen allas nro 5 ja kosteikko nro 2

Kartoituksen tulokset:

Kartoituksessa ei saatu havaintoja viitasammakon esiintymisestä alueella.

Muut lajihavainnot:

Kosteikolla nro 2 oli laulujoutsenpari sekä sinisorsa- ja tavipari. Mellijärvessä uiskenteli 2 sinisorsaparia ja Tarasjärvellä oli laulujoutsenpari.

Kartoituksen johtopäätökset:

Aikaisesta keväästä huolimatta ajankohta saattoi olla liian aikainen viitasammakoiden kuunteluhavainnointiin. Esimerkiksi Mellijärvellä oli vielä pienellä alueella sulamatonta jäätä. Muilla kohteilla olosuhteet olivat lähtökohtaisesti otolliset viitasammakoiden aktiivisuudelle ja muun muassa kimalaisia ja sitruunaperhosia oli jo liikkeellä. Kuunteluhavainnointia haittaava melu oli melko voimakasta kiertotalousalueen toiminnoista sekä Jyväskyläntien aiheuttamasta liikennerasituksesta johtuen, mikä vaikeutti viitasammakoiden havainnointia.

2. Kartoitusajankohta: ti 21.04.2026 klo 22:45 – ke 22.04.2026 klo 0:15

Vallitsevat sääolot: Kevään toistaiseksi lämpimimpiä iltoja/öitä, vaikka lämpötila lähtikin jälleen nopeaan laskuun, lämpötila +12 - +4, lähes tyyni

Menetelmäkuvaus: Äänteleviен viitasammakkokoiraiden kuunteluhavainnointi

Kartoituskohteet: Tarasjärvi, työnaikainen allas nro 5, kosteikko nro 2

Kartoituksen tulokset:

Kartoituksessa kuultiin pariin eri otteeseen hieman vaimeasti äänessä olleita viitasammakkokoiraita Tarastentien ja Mineraalitien rajaamalta alueelta Tarasjärven länsipäästä. Alkuyöhön ajoittuvasta kuunteluajankohdasta huolimatta kartoitusta vaikeutti merkittävästi Jyväskyläntien raskaasta liikenteestä aiheutuva taustamelu. Lisäksi kuultiin sekä ruskosammakoiden että viitasammakoiden aktiivista soidinta kosteikon nro 2 itäpäästä, josta erottui jo useampia äänessä olleita viitasammakkokoiraita.

Muut lajihavainnot:

Pohjoisella kiertotalousalueella oli äänessä lehtopöllö. Ilveksen ääntelyä kuului puolestaan Tarasjärven kaakkoispuolelta Jyväskyläntien ja Tarasteentien väliseltä alueelta. Kotiinpäin ajaessa ilves ylitti vielä tien auton valokeilassa Ruutanantiellä.

Kartoituksen johtopäätökset:

Toteutettu kartoitus antoi lopullisen varmistuksen sille, että myös rakennetut kosteikot voivat toimia parhaimmillaan tärkeinä viitasammakoiden levittäytymistä ja runsastumista tukevina elinympäristökohteina, mikä tarjoaa turvaa lajin säilymiselle kiertotalousalueen eläimistössä.

3. Kartoitusajankohta: to 30.04.2026 klo 20:30 – 23:45

Vallitsevat sääolot: Kevään lämpimin ilta/yö, lämpötila +13 - +14, lähes tyyni

Menetelmäkuvaus: Äänitelevien viitasammakkokoiraiden kuunteluhavainnointi

Kartoituskohteet: Mellijärvi ja Tarasjärvi, työnaikaiset altaat nro 2, 5, 12 ja 21, kosteikot nro 2 ja 5 sekä viitasammakon osin rakentamattomat kompensaatioelinympäristöt nro 1–3.

Kartoituksen tulokset:

Tarasjärvi: viitasammakoiden pulputusta kuului sekä järven länsi- että pohjoisosasta

Mellijärvi: ruskosammakoiden kurnutusta

Työnaikainen allas nro 2, ei havaintoja, altaan länsipuolelta kuului ruskosammakoiden kurnutusta

Työnaikainen allas nro 5: ei havaintoja

Työnaikainen allas nro 12: ei havaintoja

Työnaikainen allas nro 21: ei havaintoja

Kosteikko nro 2: kiivasta viitasammakoiden pulputusta kuului kosteikon itäpäästä, äänessä myös ruskosammakoita

Kosteikko nro 5: yksittäisiä viitasammakoita äänessä sekä kosteikon länsi- että itäpäässä

Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 1 (rakentamaton): alueella kurnutti erittäin runsaasti ruskosammakoita

Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 2 (rakennettu): ei havaintoja, ruskosammakoiden kurnutusta kuului lammen itäpuolelta Mellijärven laskuojan varresta

Viitasammakon kompensaatioelinympäristö nro 3 (rakentamaton): ei havaintoja

Muut lajihavainnot:

Pohjoisella kiertotalousalueella oli äänessä huuhkaja. Mellijärvellä oli kurkipariskunta ja järven lounaispuolelta kuului lehtopöllön äänteleyä. Suomen Erityisjätteen toimiston parkkialueella juoksi rusakko.

Kartoituksen johtopäätökset:

Jyväskyläntien liikenteen aiheuttamaa melurasitusta lukuun ottamatta olosuhteet olivat muutoin varsin otolliset viitasammakkokartoitusten tuottamiselle ja havaintoja lajin esiintymisestä tehtiinkin monilta eri alueilta. Ilahduttavinta oli etenkin se, että viitasammakoita esiintyi jo myös vastikään rakennetussa kosteikossa nro 5.

Yhteenveto vuoden 2026 viitasammakkokartoitusten tuloksista ja keskeiset johtopäätökset:

Kartoitusten perusteella viitasammakkoa esiintyy ruskosammakon tavoin monissa elinympäristöissä eri puolilla Tarasten kiertotalousaluetta. Erityisen huomionarvoista on, että viitasammakoita tavataan alueen molemmissa hulevesikosteikossa, mikä osoittaa, että myös rakennetut kosteikot voivat toimia parhaimmillaan tärkeinä viitasammakoiden levittäytymistä ja runsastumista tukevina elinympäristökohteina. Tämä luo turvaa lajin säilymiselle kiertotalousalueen eläimistössä.

Kartoituksissa tehdyt havainnot viittaavat vahvasti myös siihen, että viitasammakko kykenee parhaimmillaan asuttamaan uudet elinympäristökohteet varsin nopeasti, mikäli ne vain ovat ympäristön rakenteen ja ominaisuuksiensa puolesta lajille soveliaita sekä sijaintinsa puolesta riittävän kytkeytyneitä lähdepopulaation ja levittäytymistä tukevan ekologisen verkoston kanssa.

Toinen vuoden 2026 kartoituksen tuloksista merkille pantava seikka on se, ettei viitasammakkoa onnistuttu nyt havaitsemaan kaikissa vanhoissa elinympäristöissä, missä lajin on todettu esiintyneen kiertotalousalueella tai sen lähiympäristössä aiemmin. Esimerkiksi työnaikaisesta laskeutusaltaasta nro 5 viitasammakkoa ei kuultu, vaikka altaan sammakoita kartoitettiin kahteen eri otteeseen ajankohtana, jolloin muista kiertotalousalueen elinympäristöistä kuultiin viitasammakoiden aktiivista ääntelyä. Tästäkin huolimatta tämä voi olla seurausta myös sattumasta, joten on tärkeää, että esiintymisalueiden kartoituksia jatketaan tulevina vuosina.

KVVY Tutkimus Oy

Patamäenkatu 24, 33900 Tampere
www.kvvy.fi

Raportin laatija:

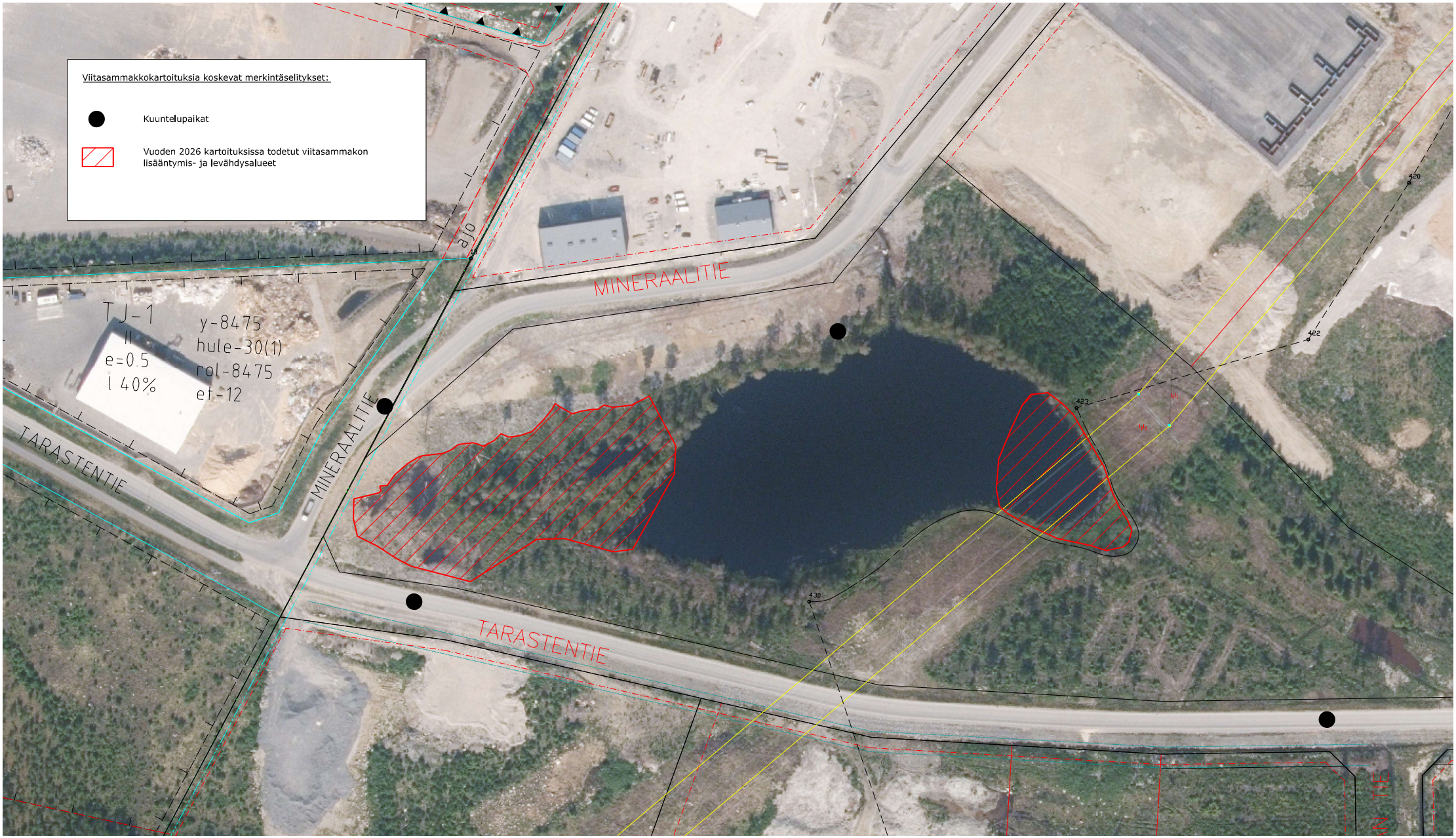

Timo Niemelä
Suunnittelija, MMM
timo.niemela@kvvy.fi
gsm 043 824 9612

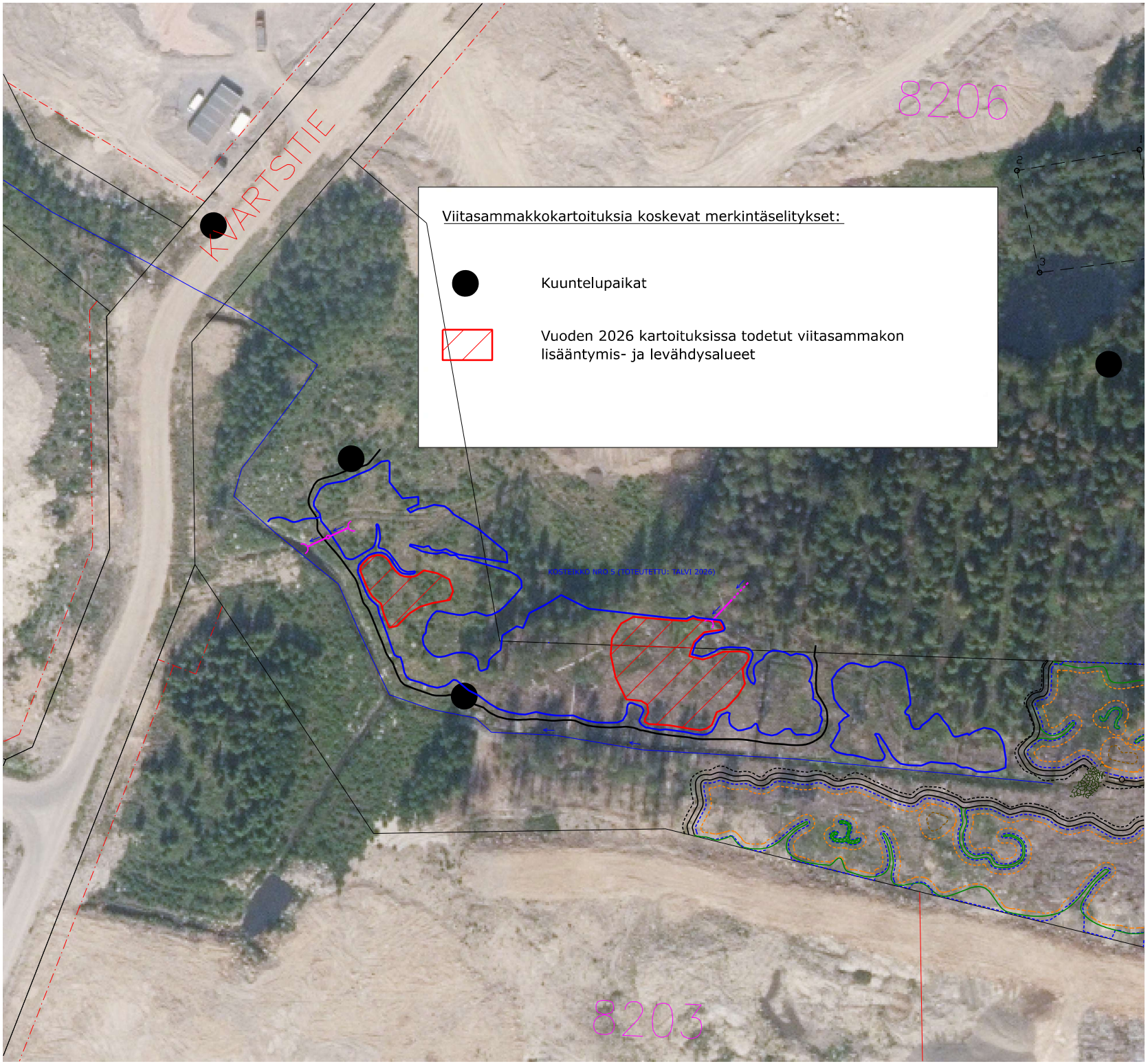
LIITTEET

Kuuntelupisteet ja kartoituksissa varmennetut viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdysalueet, kartat MK 1:500

1. Tarasjärvi
2. Kosteikko nro 2
3. Kosteikko nro 5

Viitasammakkokartoituksia koskevat merkintäselitykset:
Kuuntelupaikat
Vuoden 2026 kartoituksissa todetut viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueet
MINERAALITIE
TARASTENTIE
TJ-1
II
e=0.5
l 40%
y-8475
hule-30(1)
rol-8475
et-12
ajo
420
422
423
430

Viitasammakkokartoituksia koskevat merkintäselitykset:
Kuuntelupaikat
Vuoden 2026 kartoituksissa todetut viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueet

8206
KVARTSITIE
Viitasammakkokartoituksia koskevat merkintäselitykset:
Kuuntelupaikat
Vuoden 2026 kartoituksissa todetut viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueet
KOSTEIKKO NRO 5 (TOTEUTETTU: TALVI 2026)
8203